

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15026376	Punta Candieira	Cedeira	2020/2021

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
IMA	Instalación e mantemento	CMIMA03	Mantemento electromecánico	Ciclos formativos de grao medio	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0957	Empresa e iniciativa emprendedora	2020/2021	3	53	63

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	DULCE RODRÍGUEZ ANIDO
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

A formación do módulo de Empresa e Iniciativa Emprendedora (EIE) permite alcanzar o obxectivo xeral u) do ciclo formativo: Recoñecer as oportunidades de negocio, identificando e analizando demandas do mercado, para crear e xestionar unha pequena empresa. E as competencias n), s) e t):

n) Integrarse na organización da empresa colaborando na consecución dos obxectivos e participando activamente no grupo de traballo con actitude respectuosa e tolerante.

s) Crear e xestionar unha pequena empresa, realizando un estudo da viabilidade dos produtos, de planificación da produción e de comercialización.

t) Participar de xeito activo na vida económica, social e cultural, cunha actitude crítica e responsable.

As liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo de EIE han versar sobre:

- Manexo das fontes de información sobre o sector.
- Realización de casos e dinámicas de grupo que permitan comprender e valorar as actitudes das persoas emprendedoras e axustar a súa necesidade ao sector de actividade.
- A realización dun proxecto empresarial relacionado co sector, composto por un plan de empresa e un plan financeiro, e que inclúa todas as facetas de posta en marcha dun negocio.

O plan de empresa incluirá os seguintes aspectos:

- maduración da idea de negocio,
- localización,
- organización da produción e dos recursos,
- xustificación da súa responsabilidade social,
- plan de márketing,
- elección da forma xurídica,
- trámites administrativos,
- e axudas e subvencións.

O plan financeiro haberá de incluír:

- o plan de tesouraría,
- a conta de resultados provisional e o balance provisional,
- así como a análise da súa viabilidade económica e financeira.

É aconsellable que o proxecto empresarial se vaia realizando conforme se desenvolvan os contidos relacionados nos resultados de aprendizaxe.

O correcto desenvolvemento deste módulo esixe a disposición de medios informáticos con conexión a internet e que polo menos dúas sesións de traballo sexan consecutivas.

Utilízase unha metodoloxía áxil baseada nos principios de colaboración e participación activa dos membros do equipo.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)	Resultados de aprendizaxe			
					95700			
					RA1	RA2	RA3	RA4
1	A iniciativa emprendedora.	A iniciativa no emprendemento empresarial. Ideas de negocio.	8	10	X	X		
2	Deseño e modelo de negocio.	Traballaremos nas propostas posibles de deseño dun modelo de negocio vinculado ao sector de actividade.	27	40		X		
3	Formas xurídicas e constitución da empresa.	Coñeceremos as distintas formas xurídicas dunha empresa e cales son os trámites para a súa constitución.	8	10		X	X	
4	Inversión e financiamento. A administración da empresa.	Valoraremos as posibles fontes de inversión e financiación dunha empresa, e todo o relacionado coa súa administración.	20	40		X		X
Total:			63					

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	A iniciativa emprendedora.	8

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Desenvolve o seu espírito emprendedor identificando as capacidades asociadas a el e definindo ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación e a creatividade.	SI
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.1.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Coñecer o concepto de emprendedor e as principais características do emprendemento, con especial referencia á innovación. 1.2 Buscar proxectos de emprendemento e valorar os pasos seguidos en cada caso, para aplicalos ao noso proxecto empresarial.	1	Emprendedores, empresa e innovación.	4,0
2.1 Ser capaces de pensar nunha idea emprendedora vinculada ao sector de actividade que poida dar resposta a necesidades que se poidan plantexar no ámbito de influencia. 2.2 Comezar a traballar na materialización desa idea emprendedora nun proxecto empresarial.	2	A nosa idea emprendedora. Unha vez decidida a localización, determinado as características xerais do contorno, temos que decidir a nosa idea de negocio en virtude das necesidades detectadas.	4,0
TOTAL			8

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA1.1 Identifícase o concepto de innovación e a súa relación co progreso da sociedade e o aumento no benestar dos individuos.	● TO.1 - Plan de empresa.	S	5
CA1.2 Analízase o concepto de cultura emprendedora e a súa importancia como dinamizador do mercado laboral e fonte de benestar social.	● TO.2 - Plan de empresa.	S	5
CA1.3 Valorouse a importancia da iniciativa individual, a creatividade, a formación, a responsabilidade e a colaboración como requisitos indispensables para ter éxito na <u>actividade emprendedora</u> .	● TO.3 - Plan de empresa.	S	10
CA1.4 Analizáronse as características das actividades emprendedoras no sector dos servizos relacionados co mantemento electromecánico.	● TO.4 - Plan de empresa.	S	10
CA1.5 Valorouse o concepto de risco como elemento inevitable de toda actividade emprendedora.	● TO.5 - Plan de empresa.	S	5
CA1.6 Valoráronse ideas emprendedoras caracterizadas pola innovación, pola creatividade e pola súa factibilidade.	● TO.6 - Plan de empresa.	S	5
CA1.7 Decidiuse a partir das ideas emprendedoras unha determinada idea de negocio do ámbito do mantemento electromecánico, que ha servir de punto de partida para a <u>elaboración do proxecto empresarial</u> .	● TO.7 - Plan de empresa.	S	5
CA1.8 Analízase a estrutura dun proxecto empresarial e valorouse a súa importancia como paso previo á creación dunha pequena empresa.	● TO.8 - Plan de empresa.	S	5
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o <u>plan de márketing</u> .			0
CA2.12.1 <u>Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo, e dos recursos necesarios e a responsabilidade social</u>	● TO.9	S	50

TOTAL	100
--------------	------------

4.1.e) Contidos

Contidos
<p>Innovación e desenvolvemento económico. Principais características da innovación na actividade de mantemento electromecánico (materiais, tecnoloxía, organización da produción, etc.).</p> <p>A cultura emprendedora na Unión Europea, en España e en Galicia.</p> <p>Factores clave das persoas emprendedoras: iniciativa, creatividade, formación, responsabilidade e colaboración.</p> <p>A actuación das persoas emprendedoras no sector dos servizos relacionados co mantemento electromecánico.</p> <p>O risco como factor inherente á actividade emprendedora.</p> <p>Valoración do traballo por conta propia como fonte de realización persoal e social.</p> <p>Ideas emprendedoras: fontes de ideas, maduración e avaliación destas.</p> <p>Proxecto empresarial: importancia e utilidade, estrutura e aplicación no ámbito do mantemento electromecánico.</p>

4.1.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
<p>Emprendedores, empresa e innovación. - O emprendemento. Cando somos emprendedores, principais características. Proxectos innovadores en materia de emprendemento.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación dos conceptos teóricos e prácticos correspondentes a actividade utilizando para elo os medios audiovisuais necesarios. • Facilita e explica os contidos teóricos e as actividades a realizar. • Resolución das dúbidas plantexadas e proposta de actividades que permitan afianzar e comprender os contidos explicados. • Valoración das actividades e traballos realizados. 	<ul style="list-style-type: none"> • Resolución, individualmente ou en grupo, dos exercicios propostos. Plantexamento de dúbidas. • Desenvolvemento do proxecto empresarial. 	<ul style="list-style-type: none"> • Esbozo da súa idea de negocio. Plan de empresa. • Notas tomadas polos alumnos sobre conceptos teóricos e prácticos, actividades resoltas. • Producións audiovisuais relacionadas co concepto de emprendemento. 	<ul style="list-style-type: none"> • Libro de texto. • Apuntes facilitados pola profesora, fundamentalmente a través da aula virtual e o Google Drive. • Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. • Aula virtual, carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • TO.1 - Plan de empresa. • TO.2 - Plan de empresa. • TO.3 - Plan de empresa. • TO.4 - Plan de empresa. • TO.5 - Plan de empresa. • TO.9 	4,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
A nosa idea emprendedora. Unha vez decidida a localización, determinado as características xerais do contorno, temos que decidir a nosa idea de negocio en virtude das necesidades detectadas. - Os primeiros pasos: a nosa idea emprendedora.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación dos conceptos teóricos e prácticos correspondentes á actividade. • Facilita e explica os contidos e as actividades a realizar. • Resolución de dúbidas e proposta de actividades. • Valoración das actividades e traballos realizados. 	<ul style="list-style-type: none"> • Resolución, individualmente ou en grupo, dos exercicios propostos. Plantexamento de dúbidas. • Desenvolvemento do seu proxecto emprendedor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntes e notas tomadas polos alumnos. Resolución de exercicios. • Esbozo da súa idea de negocio. Plan de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntes facilitados pola profesora, fundamentalmente a través da aula virtual e Google Drive. • Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. • Aula virtual, carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. • Libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • TO.6 - Plan de empresa. • TO.7 - Plan de empresa. • TO.8 - Plan de empresa. • TO.9 	4,0
					TOTAL	8,0

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Deseño e modelo de negocio.	27

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO

4.2.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Valorar a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego.	1	A idea de empresa.	7,0
2.1 Analizar os principais compoñentes do contorno xeral que rodea a empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural. 2.2 Analizar os principais compoñentes do contorno específico: clientes, provedores, competencia... 2.3 Analizar o fenómeno da responsabilidade social das empresas. 2.4 Identificar prácticas que incorporen valores éticos e sociais ao noso proxecto emprendedor.	2	O entorno.	6,0
3.1 Describir as actividades e os procesos básicos que se van realizar na empresa que estamos a crear.	3	Actividades e procesos básicos. Organización.	7,0
4.1 Elaborar un plan de mercadotecnia para a iniciativa emprendedora. 4.2 Valorar a importancia do marketing empresarial no desenvolvemento do noso proxecto emprendedor.	4	Plan de marketing.	7,0
TOTAL			27

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA2.1 Valorouse a importancia das pequenas e medianas empresas no tecido empresarial galego.	● TO.1 - Plan de empresa.	S	1
CA2.2 Analizouse o impacto ambiental da actividade empresarial e a necesidade de introducir criterios de sustentabilidade nos principios de actuación das empresas.	● TO.2 - Plan de empresa.	S	4
CA2.3 Identificáronse os principais compoñentes do contorno xeral que rodea a empresa e, en especial, nos aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.	● TO.3 - Plan de empresa.	S	4
CA2.4 Apreciouse a influencia na actividade empresarial das relacións coa clientela, con provedores, coas administracións públicas, coas entidades financeiras e coa competencia como principais integrantes do contorno específico.	● TO.4 - Plan de empresa.	S	4
CA2.5 Determináronse os elementos do contorno xeral e específico dunha pequena ou mediana empresa de mantemento electromecánico en función da súa posible localización.	● TO.5 - Plan de empresa.	S	4
CA2.6 Analizouse o fenómeno da responsabilidade social das empresas e a súa importancia como un elemento da estratexia empresarial.	● TO.6 - Plan de empresa.	S	4
CA2.7 Valorouse a importancia do balance social dunha empresa relacionada co mantemento electromecánico e describíronse os principais custos sociais en que incorren estas empresas, así como os beneficios sociais que producen.	● TO.7 - Plan de empresa.	S	3
CA2.8 Identificáronse, en empresas de mantemento electromecánico, prácticas que incorporen valores éticos e sociais.	● TO.8 - Plan de empresa.	S	4

Cráterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA2.9 Definíronse os obxectivos empresariais incorporando valores éticos e sociais.	<ul style="list-style-type: none"> TO.9 - Plan de empresa. 	S	4
CA2.10 Analizáronse os conceptos de cultura empresarial, e de comunicación e imaxe corporativas, así como a súa relación cos obxectivos empresariais.	<ul style="list-style-type: none"> TO.10 - Plan de empresa. 	S	4
CA2.11 Descríbóronse as actividades e os procesos básicos que se realizan nunha empresa de mantemento electromecánico, e delimitáronse as relacións de coordinación e dependencia dentro do sistema empresarial.	<ul style="list-style-type: none"> TO.11 - Plan de empresa. 	S	4
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.			0
CA2.12.2 Elaborouse un plan de empresa que inclúa un plan de márketing.	<ul style="list-style-type: none"> TO.12 	S	60
TOTAL			100

4.2.e) Contidos

Contidos
A empresa como sistema: concepto, funcións e clasificacións.
Análise do contorno xeral dunha pequena ou mediana empresa de mantemento electromecánico: aspectos tecnolóxico, económico, social, ambiental, demográfico e cultural.
Análise do contorno específico dunha pequena ou mediana empresa de mantemento electromecánico: clientes, provedores, administracións públicas, entidades financeiras e competencia.
Localización da empresa.
A persoa empresarial. Requisitos para o exercicio da actividade empresarial.
Responsabilidade social da empresa e compromiso co desenvolvemento sustentable.
Cultura empresarial, e comunicación e imaxe corporativas.
Actividades e procesos básicos na empresa. Organización dos recursos dispoñibles. Externalización de actividades da empresa.
Descrición dos elementos e estratexias do plan de produción e do plan de márketing.

4.2.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos			
Actividade (título e descrición)				Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
A idea de empresa. - Comezamos a traballar na nosa idea de negocio valorando o papel do emprendemento no desenvolvemento persoal e tamén no marco do tecido empresarial local, autónomo e estatal.	<ul style="list-style-type: none"> • Presentación da unidade didáctica 2: breve resumo dos contidos teóricos que se van ver nela e información sobre os instrumentos de avaliación que se van a utilizar para a avaliación da mesma. • Resolución das dúbidas plantexadas e proposta de actividades que permitan afianzar e comprender os contidos explicados. • Corrección da actividades propostas e explicación dos apartados nos que puidera xurdir algún problema. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recollida de información sobre os conceptos explicados pola profesora e plantexamento das dúbidas que poidan xurdir. • Resolución, individualmente ou en grupo, dos exercicios propostos. • Plan de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Notas tomadas polos alumnos sobre conceptos teóricos e prácticos, actividades resoltas. • Seguimos traballando no noso proxecto emprendedor. Plan de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntes facilitados pola profesora, especialmente a través da aula virtual e Google Drive. • Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. • Aula virtual, carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. • Libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • TO.1 - Plan de empresa. • TO.2 - Plan de empresa. • TO.12 	7,0
O entorno. - Traballamos para coñecer as principais características da contorno para a nosa empresa.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación dos conceptos teóricos e prácticos correspondentes á actividade, utilizando para elo os medios audiovisuais necesarios. • Corrección das actividades propostas e explicación dos apartados nos que puidera xurdir algún problema. • Orientación e axuda aos alumnos na realización dos informes sobre o seu plan de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recollida de información sobre os conceptos explicados pola profesora e plantexamento das dúbidas que poidan xurdir. • Resolución, individualmente ou en grupo, dos exercicios propostos. • Realización dos informes do plan de empresa solicitados nesta actividade. Realizacións das probas plantexadas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Informe do proxecto. Plan (apartados desenvolvidos). • Notas tomadas polos alumnos sobre conceptos teóricos e prácticos, actividades resoltas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. • Apuntes facilitados pola profesora, especialmente a través da aula virtual e Google Drive. • Aula virtual, carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. • Libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • TO.3 - Plan de empresa. • TO.4 - Plan de empresa. • TO.5 - Plan de empresa. • TO.6 - Plan de empresa. • TO.7 - Plan de empresa. • TO.8 - Plan de empresa. • TO.9 - Plan de empresa. • TO.12 	6,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Actividades e procesos básicos. Organización. - Coñecer as principais actividades e procesos da empresa que imos crear.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación dos conceptos teóricos e prácticos correspondentes á actividade, utilizando para elo os medios audiovisuais necesarios. Corrección das actividades propostas e explicación dos apartados nos que puidera xurdir algún problema. Orientación e axuda aos alumnos na realización dos informes sobre o seu plan de empresa 	<ul style="list-style-type: none"> Recollida de información sobre os conceptos explicados pola profesora e plantexamento das dúbidas que poidan xurdir. Resolución, individualmente ou en grupo, dos exercicios propostos. Realización dos informes do plan de empresa solicitados nesta actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> Plan de empresa. Notas tomadas polos alumnos sobre conceptos teóricos e prácticos, actividades resoltas. 	<ul style="list-style-type: none"> Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. Apuntes facilitados pola profesora, especialmente a través da aula virtual e Google Drive. Aula virtual, carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. Libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> TO.11 - Plan de empresa. TO.12 	7,0
Plan de marketing. - Coñecemos as principais ferramentas de marketing empresarial e buscamos as que mellor respondan á nosa idea de negocio.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación dos conceptos teóricos e prácticos correspondentes á actividade, utilizando para elo os medios audiovisuais necesarios. Corrección das actividades propostas e explicación dos apartados nos que puidera xurdir algún problema. Orientación e axuda aos alumnos na realización dos informes sobre o seu plan de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Recollida de información sobre os conceptos explicados pola profesora e plantexamento das dúbidas que poidan xurdir. Resolución, individualmente ou en grupo, dos exercicios propostos. Realización dos informes do plan de empresa solicitados nesta actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> Seguimos traballando no noso proxecto emprendedor. Plan de empresa. Notas tomadas polos alumnos sobre conceptos teóricos e prácticos, actividades resoltas. Exemplos de marketing empresarial presentados polo alumnado (prototipos, debuxos, ou similares). 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntes facilitados pola profesora, especialmente a través da aula virtual e Google Drive. Aula virtual, carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. Libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> TO.10 - Plan de empresa. TO.12 	7,0
TOTAL						27,0

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Formas xurídicas e constitución da empresa.	8

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO
RA3 - Selecciona a forma xurídica tendo en conta as implicacións legais asociadas e o proceso para a súa constitución e posta en marcha.	SI

4.3.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Analizar as distintas formas xurídicas que pode adoptar unha empresa.	1	Formas xurídicas.	4,0
1.2 Valorar cal é a forma xurídica máis axeitada para o desenvolvemento do noso proxecto emprendedor.			
2.1 Analizar os trámites para a posta en marcha do noso plan de empresa.	2	Trámites de constitución.	4,0
2.2 Aprender a realizar os diferentes trámites para a constitución da empresa.			
TOTAL			8

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de márketing.			0
CA2.12.3 Elaborouse un plan de empresa que inclúa elección da forma xurídica, trámites administrativos, e axudas e subvencións.	● TO.1 - Plan de empresa.	S	50
CA3.1 Analizouse o concepto de persoa empresaria, así como os requisitos que cómpren para desenvolver a actividade empresarial.	● TO.2 - Plan de empresa.	S	5
CA3.2 Analizáronse as formas xurídicas da empresa e determinándose as vantaxes e as desvantaxes de cada unha en relación coa súa idea de negocio.	● PE.1 - Traballo realizado e contidos estudados na aula.	S	5
CA3.3 Valorouse a importancia das empresas de economía social no sector dos servizos relacionados co mantemento electromecánico.	● TO.3 - Plan de empresa.	S	5
CA3.4 Especificouse o grao de responsabilidade legal das persoas propietarias da empresa en función da forma xurídica elixida.	● PE.2 - Traballo realizado e contidos estudados na aula.	S	5
CA3.5 Diferenciouse o tratamento fiscal establecido para cada forma xurídica de empresa.	● PE.3 - Traballo realizado e contidos estudados na aula.	S	5
CA3.6 Identifícaronse os trámites esixidos pola lexislación para a constitución dunha pequena ou mediana empresa en función da súa forma xurídica.	● PE.4 - Traballo realizado e contidos estudados na aula.	S	5
CA3.7 Identifícaronse as vías de asesoramento e xestión administrativa externas á hora de pór en marcha unha pequena ou mediana empresa.	● PE.5 - Traballo realizado e contidos estudados na aula.	N	5
CA3.8 Analizáronse as axudas e subvencións para a creación e posta en marcha de empresas de mantemento electromecánico tendo en conta a súa localización.	● PE.6 - Traballo realizado e contidos estudados na aula.	N	5
CA3.9 Incluíuse no plan de empresa información relativa á elección da forma xurídica, os trámites administrativos, as axudas e as subvencións.	● TO.4 - Plan de empresa.	S	10
TOTAL			100

4.3.e) Contidos

Contidos
<p>Formas xurídicas das empresas.</p> <p>Responsabilidade legal do empresario.</p> <p>A fiscalidade da empresa como variable para a elección da forma xurídica.</p> <p>Proceso administrativo de constitución e posta en marcha dunha empresa.</p> <p>Vías de asesoramento para a elaboración dun proxecto empresarial e para a posta en marcha da empresa.</p> <p>Axudas e subvencións para a creación dunha empresa de mantemento electromecánico.</p> <p>Plan de empresa: elección da forma xurídica, trámites administrativos, e xestión de axudas e subvencións.</p>

4.3.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
<p>Formas xurídicas. - Coñecer as principais formas xurídicas que poden adoptar as empresas no sector de actividade.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Presentación da unidade didáctica 3: breve resumo dos contidos teóricos que se van ver nela e información sobre os instrumentos de avaliación que se van a utilizar para a avaliación da mesma. • Resolución das dúbidas plantexadas e proposta de actividades que permitan afianzar e comprender os contidos explicados. • Corrección da actividades propostas e explicación dos apartados nos que puidera xurdir algún problema. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recollida de información sobre os conceptos explicados pola profesora e plantexamento das dúbidas que poidan xurdir. • Resolución, individualmente ou en grupo, dos exercicios propostos. • Realización dos informes do plan de empresa solicitados nesta actividade. • Realización da proba (exame) plantexada pola profesora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Notas tomadas polos alumnos sobre conceptos teóricos e prácticos, actividades resoltas. • Seguimos traballando no noso proxecto emprendedor. Plan de empresa. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntes facilitados pola profesora, fundamentalmente a través del aula virtual. • Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. • Libro de texto. • Aula virtual, e carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.1 - Traballo realizado e contidos estudados na aula. • PE.2 - Traballo realizado e contidos estudados na aula. • PE.3 - Traballo realizado e contidos estudados na aula. • TO.1 - Plan de empresa. • TO.2 - Plan de empresa. • TO.3 - Plan de empresa. 	4,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Trámites de constitución. - Coñecer cales son os pasos a seguir para a constitución dunha empresa.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación dos conceptos teóricos e prácticos correspondentes a actividade utilizando para elo os medios audiovisuais necesarios. • Corrección das actividades propostas e explicación dos apartados nos que puidera xurdir algún problema. • Orientación e axuda aos alumnos na realización dos informes sobre o seu plan de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Recollida de información sobre os conceptos explicados pola profesora e plantexamento das dúbidas que poidan xurdir. • Resolución, individualmente ou en grupo, dos exercicios propostos. Plantexamento de dúbidas. • Realización dos informes do plan de empresa solicitados nesta actividade. • Realización da proba (exame) plantexada pola profesora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Seguimos traballando no noso proxecto emprendedor. Plan de empresa. • Proba escrita. • Notas tomadas polos alumnos sobre conceptos teóricos e prácticos, actividades resoltas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. • Libro de texto. • Apuntes facilitados pola profesora, fundamentalmente a través da aula virtual. • Aula virtual, e carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.4 - Traballo realizado e contidos estudados na aula. • PE.5 - Traballo realizado e contidos estudados na aula. • PE.6 - Traballo realizado e contidos estudados na aula. • TO.1 - Plan de empresa. • TO.4 - Plan de empresa. 	4,0
TOTAL						8,0

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Inversión e financiamento. A administración da empresa.	20

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA2 - Decide a oportunidade de creación dunha pequena empresa para o desenvolvemento da idea emprendedora, tras a análise da relación entre a empresa e o contorno, do proceso produtivo, da organización dos recursos humanos e dos valores culturais e éticos.	NO
RA4 - Realiza actividades de xestión administrativa e financeira básica dunha pequena ou mediana empresa, identifica as principais obrigas contables e fiscais, e formaliza a documentación.	SI

4.4.c) Obxectivos específicos da unidade didáctica

Obxectivos específicos	Act	Título das actividades	Duración (sesións)
1.1 Identificar as necesidades de investimento que pode ter a nosa idea de negocio. 1.2 Identificar as posibles formas de financiamento.	1	Inversión e financiación.	8,0
2.1 Coñecer a documentación básica de carácter comercial e contable para unha pequena e unha mediana empresa. 2.2 Describir os circuitos que recorre esa documentación na empresa.	2	Xestión administrativa.	4,0
3.1 Diferenciar as distintas obrigas fiscais que afectan ás empresas. 3.2 Coñecer cales son os requisitos para cumprir coas obrigas fiscais da nosa empresa.	3	Obrigas fiscais na empresa.	4,0
4.1 Utilizar estratexias para a defensa do conxunto do proxecto empresarial. 4.2 Presentar e defender o noso proxecto empresarial.	4	Presentación, comunicación e defensa do proxecto.	4,0
TOTAL			20

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exigibles	Peso cualificación (%)
CA2.12 Elaborouse un plan de empresa que inclúa a idea de negocio, a localización, a organización do proceso produtivo e dos recursos necesarios, a responsabilidade social e o plan de marketing.			0
CA2.12.4 Elaborouse un plan de empresa que inclúa o plan de tesouraría, a conta de resultados provisional e o balance provisional, así como a análise da súa viabilidade económica e financeira.	• TO.1	S	30
CA4.1 Analizáronse os conceptos básicos de contabilidade, así como as técnicas de rexistro da información contable: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.	• PE.1 - Traballo realizado e contidos estudados na aula.	S	5
CA4.2 Descríbense as técnicas básicas de análise da información contable, en especial no referente ao equilibrio da estrutura financeira e á solvencia, á liquidez e á rendibilidade da empresa.	• PE.2 - Traballo realizado e contidos estudados na aula.	S	5
CA4.3 Defíníronse as obrigas fiscais (declaración censual, IAE, liquidacións trimestrais, resúmenes anuais, etc.) dunha pequena e dunha mediana empresa relacionada co mantemento electromecánico, e diferenciáronse os tipos de impostos no calendario fiscal líquida.	• PE.3 - Traballo realizado e contidos estudados na aula.	S	5
CA4.4 Formalizouse con corrección, mediante procesos informáticos, a documentación básica de carácter comercial e contable (notas de pedido, albarás, facturas, recibos, cheques, obrigas de pagamento e letras de cambio) para unha pequena e unha mediana empresa d	• PE.4 - Traballo realizado e contidos estudados na aula.	S	5
CA4.5 Elaborouse o plan financeiro e analizouse a viabilidade económica e financeira do proxecto empresarial.	• TO.2 - Plan de empresa	S	5

Cráterios de avaliación	Instrumentos de avaliación	Mínimos exixibles	Peso cualificación (%)
CA4.6 Elaborouse e entregouse un plan de empresa coherente cos distintos informes realizados, en formato dixital e/ou papel, e defendeuse o mesmo.	<ul style="list-style-type: none"> TO.3 - Plan de empresa. 	S	40
CA4.7 Analizáronse as diferentes fontes de financiación.	<ul style="list-style-type: none"> TO.4 - Plan de empresa. 	S	5
TOTAL			100

4.4.e) Contidos

Contidos
<p>Pautas para a elaboración, presentación e defensa do proxecto</p> <p>Análise das necesidades de investimento e das fontes de financiamento dunha pequena e dunha mediana empresa no sector dos servizos relacionados co mantemento electromecánico.</p> <p>Concepto e nocións básicas de contabilidade: activo, pasivo, patrimonio neto, ingresos, gastos e contas anuais.</p> <p>Análise da información contable: equilibrio da estrutura financeira e ratios financeiras de solvencia, liquidez e rendibilidade da empresa.</p> <p>Plan financeiro: estudo da viabilidade económica e financeira.</p> <p>Obrigas fiscais dunha pequena e dunha mediana empresa.</p> <p>Ciclo de xestión administrativa nunha empresa de mantemento electromecánico: documentos administrativos e documentos de pagamento.</p> <p>Coidado na elaboración da documentación administrativo-financeira.</p>

4.4.f) Actividades de ensino e aprendizaxe, e de avaliación, con xustificación de para que e de como se realizarán, así como os materiais e os recursos necesarios para a súa realización e, de ser o caso, os instrumentos de avaliación

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos			
Actividade (título e descrición)				Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Inversión e financiación. - Identificaremos as necesidades de inversión e coñeceremos as posibilidades de financiamento para a nosa empresa.	<ul style="list-style-type: none"> • Presentación da unidade didáctica 4: breve resumo dos contidos teóricos que se van ver nela e información sobre os instrumentos de avaliación que se van a utilizar para a avaliación da mesma. • Resolución das dúbidas plantexadas e proposta de actividades que permitan afianzar e comprender os contidos explicados. • Corrección das actividades propostas e explicación dos apartados nos que puidera xurdir algún problema. • Orientación e axuda aos alumnos na realización dos informes sobre o seu plan de empresa 	<ul style="list-style-type: none"> • Recollida de información sobre os conceptos explicados pola profesora e plantexamento das dúbidas que poidan xurdir. • Resolución, individualmente ou en grupo, dos exercicios propostos. Plantexamento de dúbidas. • Realización dos informes do plan de empresa solicitados nesta actividade. • Realización da proba escrita proposta pola profesora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Notas tomadas polos alumnos sobre conceptos teóricos e prácticos, actividades resoltas. • Seguimos traballando no noso proxecto emprendedor. Plan de empresa. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntes facilitados pola profesora, especialmente a través da aula virtual e Google Drive. • Aula virtual, carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. • Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. • Libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.1 - Traballo realizado e contidos estudados na aula. • PE.2 - Traballo realizado e contidos estudados na aula. • TO.1 	8,0
Xestión administrativa. - Traballaremos as diferentes formas de xestión administrativa na empresa.	<ul style="list-style-type: none"> • Explicación dos conceptos teóricos e prácticos correspondentes á actividade utilizando para elo os medios necesarios.. • Resolución das dúbidas plantexadas e proposta de actividades que permitan afianzar e comprender os contidos explicados. • Corrección das actividades propostas e explicación dos apartados nos que puidera xurdir algún problema. 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientación e axuda aos alumnos na realización dos informes sobre o seu plan de empresa • Proba escrita proposita pola profesora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Notas tomadas polos alumnos sobre conceptos teóricos e prácticos, actividades resoltas. • Seguimos traballando no noso proxecto emprendedor. Plan de empresa. • Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> • Apuntes facilitados pola profesora, especialmente a través da aula virtual e Google Drive. • Aula virtual, carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. • Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. • Libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> • PE.4 - Traballo realizado e contidos estudados na aula. • TO.1 	4,0

Que e para que	Como			Con que	Como e con que se valora	Duración (sesións)
Actividade (título e descrición)	Profesorado (en termos de tarefas)	Alumnado (tarefas)	Resultados ou produtos	Recursos	Instrumentos e procedementos de avaliación	
Obrigas fiscais na empresa. - Coñeceremos as distintas obrigas fiscais que teñen as empresas.	<ul style="list-style-type: none"> Explicación dos conceptos teóricos e prácticos correspondentes á actividade utilizando para elo os medios necesarios. Resolución das dúbidas plantexadas e proposta de actividades que permitan afianzar e comprender os contidos explicados. Corrección das actividades propostas e explicación dos apartados nos que puidera xurdir algún problema. Orientación e axuda aos alumnos na realización dos informes sobre o seu plan de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Recollida de información sobre os conceptos explicados pola profesora e plantexamento das dúbidas que poidan xurdir. Resolución, individualmente ou en grupo, dos exercicios propostos. Realización dos informes do plan de empresa solicitados nesta actividade. Proba escrita proposita pola profesora. 	<ul style="list-style-type: none"> Notas tomadas polos alumnos sobre conceptos teóricos e prácticos, actividades resoltas. Seguimos traballando no noso proxecto emprendedor. Plan de empresa. Proba escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntes facilitados pola profesora, especialmente a través da aula virtual e Google Drive. Aula virtual, carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. Libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> PE.3 - Traballo realizado e contidos estudados na aula. TO.1 	4,0
Presentación, comunicación e defensa do proxecto. - O noso proxecto empresarial. Comunicar e presentar o traballo realizado.	<ul style="list-style-type: none"> Información aos alumnos sobre as pautas para a exposición do seu proxecto e empresa. Valoración do traballo realizado polos alumnos. 	<ul style="list-style-type: none"> Presentación e defensa do seu proxecto e empresa utilizando para elo os medios audiovisuais que estimen oportunos. 	<ul style="list-style-type: none"> Plan de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Apuntes facilitados pola profesora, especialmente a través da aula virtual e Google Drive. Aula virtual, carpetas compartidas en Google Drive, correo electrónico e outros medios, como Whatsapp, para as comunicacións do grupo. Medios audiovisuais e ordenadores con conexión a internet. Libro de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> TO.1 TO.2 - Plan de empresa TO.3 - Plan de empresa. TO.4 - Plan de empresa. 	4,0
TOTAL						20,0

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

a) Os mínimos esixibles.

Os mínimos esixibles para alcanzar a avaliación positiva do módulo de Empresa e Iniciativa Emprendedora son os establecidos no Decreto 115/2013, do 4 de xullo, polo que se establece o currículo do ciclo formativo de grao medio correspondente ao título de técnico en mantemento electromecánico .

Ditos mínimos esixibles para alcanzar a avaliación positiva veñen reflejados como resultados de aprendizaxe, criterios de avaliación e contidos básicos para cada unidade formativa.

Os criterios de avaliación recollidos como elementos curriculares son indicadores do nivel aceptable de desenvolvemento dos resultados da aprendizaxe correspondentes, de xeito que nas diversas actividades e probas de avaliación tomaranse en conta para a medición das aprendizaxes.

Na avaliación, consideraranse, en todo caso, aqueles criterios de avaliación marcados como mínimos esixibles en cada unha das unidades didácticas.

A avaliación realizarase ao longo de todo o proceso formativo do alumnado, polo que ten un carácter continuo. Por este motivo, será necesaria a asistencia do alumnado ás actividades programadas para o módulo profesional do ciclo formativo.

Comprobarase o grado de consecución dos mínimos esixibles, asignándose unha cualificación en cada avaliación.

Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a cinco puntos, e para que poidan facer media coa cualificación doutras actividades para a cualificación parcial ou final do módulo, será necesario lograr ao menos un 5 en cada actividade.

Considérase obrigatoria a entrega dos informes relativos ao proxecto empresarial, tanto de carácter parcial, no seu caso, como o proxecto final.

b) Instrumentos e criterios de cualificación aplicados.

Combinarase a avaliación mediante probas escritas: realización de actividades coa finalidade da posterior presentación do proxecto empresarial e casos prácticos individuais e grupais propostos pola profesora, coa entrega dun proxecto empresarial básico para a posta en marcha dunha pequena empresa do sector de actividade, que deberá ser entregado unha vez finalizado o curso para a súa valoración (entendido como a secuencia de respostas a diferentes actividades propostas na aula) e poder superar o módulo de Empresa e Iniciativa Emprendedora. Neste senso o proxecto empresarial irase realizando conforme se desenvolvan os contidos relacionados cos resultados de aprendizaxe.

Os seguintes instrumentos de avaliación serán comúns para todas as unidades formativas:

-Diario de clase (presencial/virtual): Observación do traballo na aula (presencial e virtual) e doutros factores como a participación, puntualidade na entrega de producións, interese e motivación do alumno.

-Resolución de actividades e casos prácticos: Análise das producións dos alumnos para dar desposta a diferentes situacións plantexadas pola profesora.

-Proba obxectiva: Conxunto de tarefas que se lle presentan ao alumnado para que demostren, de xeito individual, o dominio das capacidades e coñecementos. Farase para unha unidade didáctica ou conxunta a outras unidades didácticas segundo o criterio da profesora, e consisten en cuestionarios, preguntas e resolución de casos prácticos.

-Táboas de observación.

O peso de ditos instrumentos na avaliación parcial trimestral será a seguinte:

- Cumprimento do prazo de entrega %: 10%
- Boa presentación, utilización do material propio, claridade dos contidos %: 10%
- Resolución de actividades e desenvolvemento das fases correspondentes do proxecto empresarial, casos prácticos e proba obxectiva (unha ou varias por trimestre segundo o criterio da profesora) %: 80%.

Nota: Requerirase un mínimo de 5 puntos sobre 10 en cada proba obxectiva para alcanzar a avaliación positiva.

Nota: No caso de entrega fora de prazo, permitirase entregar as actividades ata a data límite establecida pola profesora (unha semana antes da data da avaliación que corresponda), pero coa perda correspondente do 10% neste apartado.

A cualificación do módulo será numérica entre 1 e 10, sen decimais.

Consideraranse positivas as puntuacións iguais ou superiores a 5 puntos.

Para acadar unha avaliación positiva o alumno deberá conseguir ou superar os 5 puntos.

A cualificación final do módulo será a media aritmética das cualificacións dos dous trimestres no caso de seren cada unha delas de 5 puntos ou máis. No caso de ser algunha das dúas ou as dúas inferiores a 5 puntos, o alumnado terá dereito a realizar unha proba extraordinaria de avaliación previa á avaliación final do módulo correspondente, que terá un peso do 100% e unha estrutura similar ás probas específicas de avaliación trimestrais.

Considérase obrigatoria a entrega dos informes relativos ao proxecto empresarial, tanto de carácter parcial, no seu caso, como o proxecto final.

O alumnado que durante a realización dunha proba escrita ou na realización dun proxecto realizara calquera acto de copia, suplantación ou cambio da proba ou proxecto, obterá unha puntuación de 1 punto. Tanto nas probas obxectivas como no proxecto a sanción afectará a todos os estudantes involucrados: quen copie e quen sexa copiado, por ser responsabilidade dos alumnos evitar que a súa proba ou traballo e todo o material avaliable sexa obxecto de copia.

A reprodución total ou parcial de calquera material extraído de internet ou doutras fontes non autorizadas pola profesora e que sexa utilizado para a avaliación do estudante se considerará copia.

O módulo desenvolverase en tres escenarios posibles atendendo á situación sanitaria derivada do Covid19 en cada momento:

- Presencial, traballaremos na aula co libro de texto e os apuntes proporcionados pola profesora, e complementaremos o proceso de ensino - aprendizaxe coa aula virtual do IES Punta Candieira, co Google Drive, que é un servizo de aloxamento de arquivos co que conta todo o alumnado, e o correo electrónico. As comunicacións co alumnado serán preferentemente en persoa, ou a través da aula virtual, e completaranse co emprego do correo electrónico, o Whatsapp, e, cando sexa preciso, a comunicación telefónica.
- Semipresencial, traballaremos na aula co libro de texto e os apuntes proporcionados pola profesora, e complementaremos o proceso de ensino - aprendizaxe coa aula virtual do IES Punta Candieira, complementándose co Google Drive, que é un servizo de aloxamento de arquivos co que conta todo o alumnado, e o correo electrónico. As comunicacións co alumnado serán preferentemente en persoa, ou a través da aula virtual, e completaranse co emprego do correo electrónico, o Whatsapp, e, cando sexa preciso, a comunicación telefónica. As clases, cando non sexan presenciais, desenvolveranse de xeito virtual empregando a aplicación de vídeo-conferencia que pon á disposición do profesorado a Consellería de Cultura, Educación, e Universidade (Webex Meet ou similar)
- A distancia, o proceso de ensino - aprendizaxe desenvolverase a través da aula virtual do IES Punta Candieira, complementándose co Google Drive, que é un servizo de aloxamento de arquivos co que conta todo o alumnado, e o correo electrónico. As comunicacións co alumnado serán a través da aula virtual, e completaranse co emprego do correo electrónico, o Whatsapp, e, cando sexa preciso, a comunicación telefónica. As clases desenvolveranse de xeito virtual empregando a aplicación de vídeo-conferencia que pon á disposición do profesorado a Consellería de Cultura, Educación, e Universidade (Webex Meet ou similar)

Os instrumentos de avaliación serán comúns para todas as unidades formativas calquera que sexa o escenario de desenvolvemento da docencia (presencial, semipresencial ou a distancia), e o peso de ditos instrumentos será o establecido con carácter xeral nesta programación didáctica.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

A finais do último trimestre celebrarase unha única Proba específica de avaliación global para recuperar os cuestionarios ou probas obxectivas non superados do último trimestre ou ben de trimestres anteriores.

Esta Proba específica de avaliación global será para determinar se o alumno acadou os mínimos exigibles determinados para cada Resultado de Aprendizaxe.

Ademais deberá entregar, con carácter obrigatorio, debidamente elaborado, o proxecto empresarial básico que se foi desenvolvendo e confeccionando ao longo do curso.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

O alumnado que perda o dereito a avaliación continua e co que, por razóns de ausencia reiterada, non sexa posible utilizar os instrumentos de avaliación previstos inicialmente, terá dereito a realizar unha proba extraordinaria de avaliación previa á avaliación final de módulos correspondente, que terá unha estrutura similar a Proba específica de avaliación global e que, igual que esta, servirá para determinar se o alumno acadou os mínimos exigibles para cada Resultado de Aprendizaxe,.

Esta proba de avaliación extraordinaria requirirá a entrega previa do informe final do proxecto empresarial, con polo menos 10 días de antelación á data de realización da proba extraordinaria de avaliación.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Comprende a avaliación da propia programación sempre que as circunstancias o requiran e da actuación do profesor. Implica por parte do profesor un proceso de reflexión para valorar, en función dos logros alcanzados, a idoneidade da súa programación e o seu sistema de ensinanza, co fin de introducir medidas de mellora no proceso.

1) Cada semana o profesor recollerá na aplicación informática de seguimento da programación as modificacións ou observacións da adecuación entre o planificado e o realmente levado a cabo.

2) Mensualmente analizarase o desenvolvemento da programación, na que consten as posibles modificacións para o seguinte curso.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

Adoptaranse as medidas acordadas polo Equipo Docente do Ciclo Formativo e o Departamento de Orientación tras a sesión de avaliación inicial do Ciclo Formativo.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

No suposto de que algún alumno non responda globalmente aos obxectivos programados, exporase na reunión do equipo docente do ciclo, a fin de que en consenso se tomen as medidas necesarias.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Aspectos moi importantes neste módulo son os relacionados coa sustentabilidade do planeta, o impacto ambiental das actividades económicas, o coñecemento das empresas de economía social, o balance social das empresas....aspectos que serán desenvolto transversalmente en cada unha das unidades didácticas que traballaremos co alumnado.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Serán as que se determinen conxuntamente no departamento , ou cos outros profesores que impartan outros módulos neste ciclo formativo. Ademais colaborarase e participarase en todas aquelas actividades complementarias que se organicen por outros departamentos.

10.Outros apartados

10.1) EIE

Este módulo profesional contén a formación necesaria para desenvolver a propia iniciativa no ámbito empresarial, tanto cara ao autoemprego como cara á asunción de responsabilidades e funcións no emprego por conta allea.

A formación do módulo permite alcanzar os obxectivos xerais o), r), s), t), u), y) e z) do ciclo formativo, e as competencias o), p), q) e r).

As liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo han versar sobre:

- Manexo das fontes de información sobre o sector das empresas de mantemento electromecánico, incluíndo a análise dos procesos de innovación sectorial en marcha.

- Realización de casos e dinámicas de grupo que permitan comprender e valorar as actitudes das persoas emprendedoras e axustar a súa necesidade ao sector dos servizos relacionados co mantemento electromecánico.

- Utilización de programas de xestión administrativa e financeira para pequenas e medianas empresas do sector.

- Realización dun proxecto empresarial relacionado coa actividade de mantemento

electromecánico composto por un plan de empresa e un plan financeiro e que inclúa todas as facetas de posta en marcha dun negocio.

O plan de empresa incluírá os seguintes aspectos: maduración da idea de negocio, localización, organización da produción e dos recursos, xustificación da súa responsabilidade social, plan de márketing, elección da forma xurídica, trámites administrativos, e axudas e subvencións.

O plan financeiro ha incluír o plan de tesouraría, a conta de resultados provisional e o balance provisional, así como a análise da súa viabilidade económica e financeira.

É aconsellable que o proxecto empresarial se vaia realizando conforme se desenvolvan os contidos relacionados nos resultados de aprendizaxe.

O módulo desenvolverase presencialmente, pero cando as circunstancias impidan o seu desenvolvemento presencial, tanto no caso de semipresencialidade, como no caso de desenvolvemento do mesmo de xeito íntegramente virtual, traballaremos coa aula virtual do IES Punta Candieira, co Google Drive, que é un servizo de aloxamento de arquivos co que contan todo o alumnado, e coa aplicación de vídeo-conferencia que pon á disposición do profesorado a Consellería de Cultura, Educación, e Universidade.

As comunicacións co alumnado serán preferentemente a través da aula virtual, e completaranse co emprego do correo electrónico, o Whatsapp, e, cando sexa preciso, a comunicación telefónica en caso non ser posible o desenvolvemento presencial do módulo.